

මිල ල ප්‍රභාස උච්ච මධ්‍ය ප්‍රීජ්‍යම්‍යාපන මත / All Rights Reserved
 ඩීප්ලේම් ප්‍රීජ්‍යම්‍යාපන මත / All Rights Reserved
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka
 ඩීප්ලේම් ප්‍රීජ්‍යම්‍යාපන මත / All Rights Reserved
 Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (උපය පෙළ) විභාගය, 2024
 කළඹිප් පොතුත් තුරාතුරුප පත්තිර (ඉයර් තරු)ප පරිශ්‍රී, 2024
 General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2024

රෝගන විද්‍යාව
ඩිර්සායන්වියල්
Chemistry

II
II
II

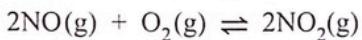
02 S II

* යාර්ටු වායු නියනය $R = 8.314 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$
 * ඇවශාබිරෝ නියනය $N_A = 6.022 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$

B කොටස — රටන

ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. (එක් එක් ප්‍රශ්නයට තෙවැනු 150 ටැංක් ලැබේ.)

5. (a) මුළු අනුපාතය පිළිවෙළින් 2:1 වන NO(g) සහ $\text{O}_2(\text{g})$ මූග්‍යයක්, පරිමාව 10 dm^3 වන දායි-සංඛ්‍යාත භාජනයකට අනුවත් කර T උෂේණන්වයේදී ප්‍රතිඵ්‍යා කිරීමට ඉඩහින ලදී. යම් කාලයකට පසු පද්ධතිය පහත දක්වා ඇති සමතුලිනතාවයට T උෂේණන්වයේදී එළඹුණි.

සමතුලිනතාවයේදී පහත දැක්වෙන නිරීක්ෂණ සටහන් කරගන්නා ලදී.

- වායු මූග්‍යය පිඩිනය $32 \times 8.314 \times 10^3 \text{ Pa}$ විය.
- වායු තුනෙහි මුළු මුළු ගණන 0.64 විය.
- O_2 වල ස්කන්ධය 6.4 g විය.

(i) සමතුලිනතාවයේදී එක් එක් වායුමය ප්‍රහේදයෙහි සාන්දුනය mol dm^{-3} වලින් ගණනය කරන්න. ($\text{O} = 16$)

(ii) මෙම T උෂේණන්වයේදී සමතුලිනතා නියනය, K_c ගණනය කරන්න.

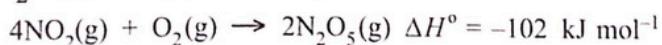
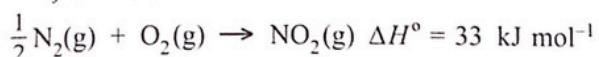
(iii) මෙම තත්ත්ව යටතේදී උෂේණන්වය T වල අයය (K වලින්) ගණනය කරන්න. ගන්නා ලද උපකළුපන/ය සඳහන් කරන්න.

(iv) $2\text{NO}_2(\text{g}) \rightleftharpoons 2\text{NO(g)} + \text{O}_2(\text{g})$ යන ප්‍රතිඵ්‍යාව සඳහා ඉහත (iii) හි නිරීක්ෂණය කරන ලද උෂේණන්වයේදී සමතුලිනතා නියනය, K_p ගණනය කරන්න.

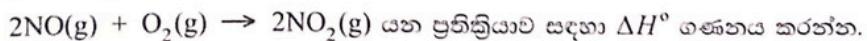
(ලොඛු 70 පි)

(b) උෂේණන්වය 298 K හි පහත දී ඇති තොරතුරු සලකන්න.

$$\Delta H_f^\circ(\text{NO(g)}) = 90 \text{ kJ mol}^{-1}$$

(i) උෂේණන්වය 298 K හිදී.

(ii) උෂේණන්වය 298 K හිදී $\Delta H_f^\circ(\text{N}_2\text{O}_5(\text{g}))$ ගණනය කරන්න.

(iii) ඉහත (ii) හි දී ලැබුණු ප්‍රතිඵ්‍යා ආධාරයෙන් පහත දී ප්‍රාග්ධනයන් කරන්න.

I. $\Delta S_f^\circ(\text{N}_2\text{O}_5(\text{g}))$ හි සලකන

II. $\text{N}_2(\text{g})$ සහ $\text{O}_2(\text{g})$ වලින් $\text{N}_2\text{O}_5(\text{g})$ යැදිමේ ප්‍රතිඵ්‍යාවේ ස්වයංකිරිතාවය

(ලොඛු 80 පි)

6. (a) වායු සඳහා මූලක අණුක වාදය අනුව පරිපුරණ වායුවක් සඳහා T උගේන්ටයේදී $PV = \frac{1}{3}mNC^2$ යේ. මෙහි P වායුවේ පිඛියය දී, V වායුවේ පරිමාව දී, m වායු අණු ගණනා දී, N වායු අණු ගණනා දී, C^2 වායුවේ වර්ග මධ්‍යනා වේයය දී යේ.

$$(i) \text{ පරිපුරණ වායුවක් සඳහා } \overline{C^2} = \frac{3RT}{M} \text{ බව පෙන්වන්න. } M \text{ යනු වායුවේ මුළුලික ස්කන්ධය යේ. }$$

(ii) A සහ B යනු මුළුලික ස්කන්ධයන් විශිෂ්ටවාලීන් M_A සහ M_B ඉහළ පරිපුරණ වායු දෙකකි.

$$\text{උගේන්ටය } T = 300 \frac{M_B}{M_A} \text{ හේ, } B \text{ වායුවේ වර්ග මධ්‍යනා වේය } \left(\overline{C_B^2} \right), \text{ උගේන්ටය } T = 300 \text{ හේ}$$

$$A \text{ වායුවේ } \overline{C_A^2} \text{ ට සමාන බව පෙන්වන්න. (උගේන්ට කෙළවීන්වාලීන් දී ඇත.) }$$

(iii) දී ඇති මිනැම T උගේන්ටයකදී A සහ B වායු දෙකකි මුළුලික මාලක ගෙෂින් අතර අනුපාතය සඳහා ප්‍රකාශනයක් ව්‍යුත්පන්න කරන්න.

(ලක්ෂණ 40 පි)

(b) (i) ‘ප්‍රාථමික ප්‍රතික්‍රියාවක්’ යන පදය අර්ථ දක්වන්න.

(ii) ප්‍රතික්‍රියාවක ‘අණුකතාවය’ යන පදය අර්ථ දක්වන්න.

(iii) ප්‍රාථමික ප්‍රතික්‍රියාවක් සඳහා ‘ප්‍රතික්‍රියා පෙළ’ සහ ‘අණුකතාවය’ අතර සම්බන්ධනාවය කුමක් ද?

(iv) ප්‍රතික්‍රියාවක ප්‍රතික්‍රියකයේ සාන්දුණය කාලය සමග වෙනස්වන අපුරු පහන සඳහන් වශුවේ දක්වා ඇත.

කාලය (මිනින්දා)	0	10	20	30	40
ප්‍රතික්‍රියක සාන්දුණය (mol dm ⁻³)	1.6	0.8	0.4	0.2	0.1

I. ප්‍රතික්‍රියාවේ පෙළ තීරණය කරන්න.

II. ප්‍රතික්‍රියාවේ අර්ථ-ඡේව කාලය සඳහන් කරන්න.

(v) දෙන ලද උගේන්ටයකදී, ① සහ ② පළමු පෙළ ප්‍රතික්‍රියාවන් දෙකක් සඳහා පහන දී ඇති තොරතුරු සලකන්න.

$$\text{ප්‍රතික්‍රියාව} \quad \text{ප්‍රතික්‍රියා ගිගුනාව/ ගිගුනා නියනය/s}^{-1} \quad \text{අර්ථ-ඡේව කාලය/s}$$

$$\text{mol dm}^{-3} \text{ s}^{-1}$$

$$\text{①: } A \rightarrow P_1 \quad r_A \quad k_A \quad (t_{1/2})_A$$

$$\text{②: } B \rightarrow P_2 \quad r_B \quad k_B \quad (t_{1/2})_B$$

$$(P_1, P_2 = \text{එස්ලෑ})$$

$$\text{විග නියනය } k \text{ මූලු පෙළ ප්‍රතික්‍රියාවක් සඳහා අර්ථ-ඡේව කාලය, } t_{1/2} = \frac{0.693}{k} \text{ යේ. }$$

$$[B] = 2[A] \text{ මූලු විට } r_B = 3r_A \text{ නම්, } 2(t_{1/2})_A = 3(t_{1/2})_B \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

(ලක්ෂණ 75 පි)

(c) උගේන්ටය 25 °C දී 0.30 g dm⁻³ ජලය අයිතින් දාවනයකින් 50.0 cm³, CCl₄ 10.0 cm³ සමග හොඳින් සොලුවන ලදී. පද්ධතිය සම්බුද්ධිතාවයට එළඹි විට ජල ස්ථිරයේ අයිතින් සාන්දුණය 0.02 g dm⁻³ බව සොයාගැනීනා ලදී.

(i) සම්බුද්ධිතාවයේදී CCl₄ ස්ථිරයේ අයිතින් සාන්දුණය ගණනය කරන්න.

(ii) උගේන්ටය 25 °C දී, CCl₄ සහ ජලය අතර I₂ වල විශාල සංඛ්‍යකය ගණනය කරන්න.

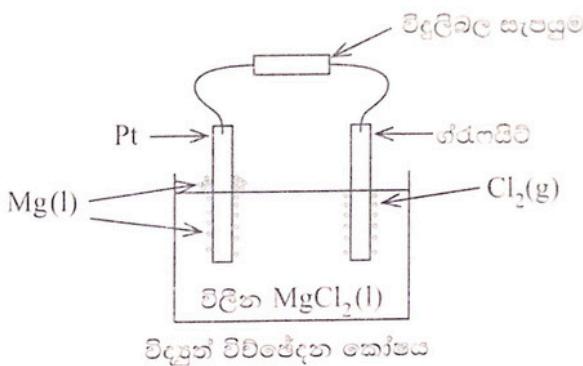
(iii) ඉහන පරික්ෂණය 25 °C දී, CCl₄ 10.0 cm³ මෙනුවත 20.0 cm³ යොදා කළේ නම් සම්බුද්ධිතාවයේදී ජල ස්ථිරයේ අයිතින් සාන්දුණය ගණනය කරන්න.

(ලක්ෂණ 35 පි)

- 7.(a) නිශ්චිය ඉලෙක්ට්‍රොඩ (දුදාහරණ :Pt, ගේමැඩිවි) හාටින කර විලින $MgCl_2(l)$ විදුත් විවිධීනයෙන් Mg ලෝහය නිස්සාරණය කළ හැක. මේ සඳහා මුදරල අප්‍රූපක් රුපයේ දක්වා ඇත.

$$E^\circ_{Mg^{2+}(l)/Mg(s)} = -2.37 \text{ V}$$

$$E^\circ_{H_2O(l)/H_2(g)} = -0.63 \text{ V}$$

- (i) ආනෝධය හා කැනෝධය භූතාගත්න. එක් එන් ඉලෙක්ට්‍රොඩයෙහි යිදුවන අර්ථ ප්‍රතික්‍රියාව ලියන්න.
- (ii) සම්පූර්ණ කෝප ප්‍රතික්‍රියාව ලියන්න.
- (iii) කෝපය ක්‍රියා කිරීමේදී බාහිර පරිපරිය තුළින් ඉලෙක්ට්‍රොඩ දාරාව ගෙන දිගාව සඳහන් කරන්න.
- (iv) පහත සඳහන් දැන පහදන්න.

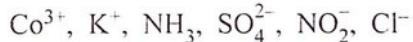
I. මෙම නිස්සාරණ ක්‍රියාවලියෙහි $MgCl_2(s)$ වෙනුවට විලින $MgCl_2(l)$ හාටින කෙරේ.

II. මෙම නිස්සාරණ ක්‍රියාවලියෙහි $MgCl_2(aq)$ දාවණයක් හාටින කළ නොහැක.

- (v) මෙම කෝපය තුළින් 5.37 A දාරාවක් පැයක කාලයක් යටු සැදුනා $Cl_2(g)$ උල්න්තවය 300 K සහ පිඛිය 1 atm ($\sim 1.0 \times 10^5 \text{ Pa}$) යටතේ එකතු කරගන්නා ලද්දේ නම්. නිපදවන $Cl_2(g)$ හි පරිමාව $d\text{m}^3$ විලින් ගණනය කරන්න. ($1 \text{ F} = 96500 \text{ C}$)

(ක්‍රුෂ්‍රු 75 පි)

- (b) (i) P, Q, R, S හා T යනු Co(III) හි සංගත සංයෝග වේ. ඒවාට අජ්යානලිය ජ්‍යාමිතියක් ඇත. පහත දී ඇති ලැයිස්තුවෙන් පුදුසු විශේෂ තොරා ගනිමින් මෙම සංගත සංයෝගයන්හි ව්‍යුහ සූත්‍ර දෙන්න හෝ ව්‍යුහ අදින්න.

සටහන : ඉහත සංගත සංයෝගවල NO_2^- ලෝහ අයනයට සම්බන්ධ වන විට එක-ඛන්ධන ලිගනයක් ලෙස හැඳිවේ.

P – උදාහින ලිගන පමණක් ලෝහ අයනයට සංගත වී ඇත. P හි ජලිය දාවණයක් තනුක HCl සමග ප්‍රතික්‍රියා කළ විට රනු-දුරුරු දුමාරයක් පිට වේ. ජලිය දාවණයෙහි P, අයන ගතරක් දෙයි.

Q – ලිගන වර්ග දෙකක් ලෝහ අයනයට සංගත වී ඇත. ඒවා උදාහින ලිගන හා එක-පරමාණුක ඇනායනික ලිගන වේ. Q හි ජලිය දාවණයකට $BaCl_2(aq)$ එක් කළ විට, තනුක අම්ලවල අදාවත පුදු අවක්ෂේපයක් සැදේ. ජලිය දාවණයෙහි Q, අයන දෙකක් ලබාදෙයි.

R – ලිගන වර්ග දෙකක් ලෝහ අයනයට සංගත වී ඇත. ඒවා උදාහින ලිගන හා බහු-පරමාණුක ඇනායනික ලිගන වේ. R ජ්‍යාමිතික සමාවයවිකතාවය පෙන්වයි. R හි ජලිය දාවණයක් $AgNO_3(aq)$ සමග ප්‍රතික්‍රියා කළ විට පුදු අවක්ෂේපයක් සැදේ. එම අවක්ෂේපය තනුක NH_4OH හි දාව්‍ය වේ. ජලිය දාවණයෙහි R, අයන දෙකක් ලබාදෙයි.

S – මෙය අයනික නොවන සංයෝගයකි. උදාහින ලිගන හා බහු-පරමාණුක ඇනායනික ලිගන සමාන ගණනක් ලෝහ අයනයට සංගත වී ඇත.

T – එක-පරමාණුක ඇනායනික ලිගන පමණක් ලෝහ අයනයට සංගත වී ඇත. ජලිය දාවණයෙහි T, අයන ගතරක් දෙයි.

- (ii) I. T හි IUPAC නාමය ලියන්න.

II. R හි ජ්‍යාමිතික සමාවයවිකයන්හි ව්‍යුහ අදින්න.

- (iii) X යනු අජ්යානලිය ජ්‍යාමිතියක් යහින Co(III) හි සංගත සංයෝගයක් වේ. H_2O හා CO_3^{2-} ලිගන ලෝහ අයනයට සංගත වී ඇත. X හි ජලිය දාවණයක් $AgNO_3(aq)$ සමග පිටියම කළ විට සාන්ද NH_4OH හි දාව්‍ය ලා-කන අවක්ෂේපයක් සැදේ. ජලිය දාවණයෙහි X, අයන දෙකක් දෙයි. X හි ව්‍යුහ සූත්‍ර දෙන්න හෝ ව්‍යුහය අදින්න.

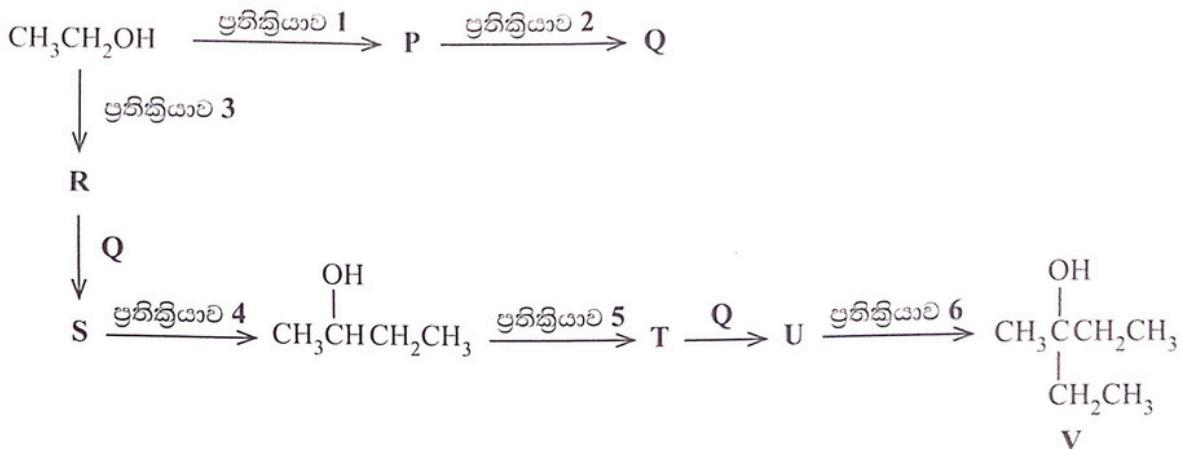
සටහන : CO_3^{2-} මක්සිජන් පරමාණු දෙකක් මිනින් ලෝහ අයනයට සංගත වේ.

(ක්‍රුෂ්‍රු 75 පි)

C කොටස — රටනා

ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. (ඒක් එක් ප්‍රශ්නයට ලකුණු 150 බඟින් ලැබේ.)

8. (a) එකම කාබනික ආරම්භක යුතුවය ලෙස එනතේල් හාටින කරමින් V සංයෝගය සැදීම පිළිය වූ ප්‍රතිඵ්‍යා අනුතුමයක් පහත දී ඇත.

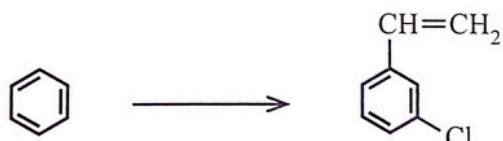
P, Q, R, S, T සහ U සංයෝගන්හි ව්‍යුහ ඇදීමෙන් සහ ප්‍රතිඵ්‍යා 1 - 6 සඳහා පුදුපු ප්‍රතිකාරක, දී ඇති ලැයිස්තුවෙන් පමණක් තෝරාගෙන ලිවීමෙන්, ඉහත දී ඇති ප්‍රතිඵ්‍යා අනුතුමය සම්පූර්ණ කරන්න.

ප්‍රතිකාරක:

තනුක H_2SO_4 , Mg/වියලි රකර, PBr_3 , පිරිචිනියම් ක්ලෝරෝනොෂ්මේටි (PCC)

(ලකුණු 60 පි)

- (b) (i) පහත දැක්වෙන පරිවර්තනය හතරකට (04) නොවැඩි පියවර සංඛ්‍යාවකින් සිදු කරන ආකාරය පෙන්වන්න.

- (ii) දෙකකට (02) නොවැඩි පියවර සංඛ්‍යාවක් හාටින කරමින් ඇතිලින්වලින්, $\text{C}_6\text{H}_5\text{N}=\text{N}-\text{C}_6\text{H}_5-\text{OH}$ සාදාගැනීම සඳහා ක්‍රමයක් යෝජනා කරන්න.

(ලකුණු 40 පි)

- (c) (i) නිර්ජලිය FeBr_3 හමුවේ දී බෙන්සින් සහ බෛම්ලින් අතර සිදුවන ප්‍රතිඵ්‍යාවේ එලය සහ යන්ත්‍රණය ලියන්න.

- (ii) බෙන්සින් සහ ඇතිලින්වල සම්පූෂ්ක්ත ව්‍යුහ අදින්න.

- (iii) ඇතිලින්හි බෙන්සින් නාජ්‍රිය ඉලෙක්ට්‍රොඩික ආදේශ ප්‍රතිඵ්‍යා කෙරෙහි බෙන්සින්වලට වඩා ප්‍රතිඵ්‍යායිලි වන්නේ මත්දැයි ඉහත සම්පූෂ්ක්ත ව්‍යුහ සලකමින් පැහැදිලි කරන්න.

- (iv) ඇතිලින්, බෛම්ලින් සමඟ ප්‍රතිඵ්‍යා කළ විට සැදෙන එලයේ ව්‍යුහය අදින්න.

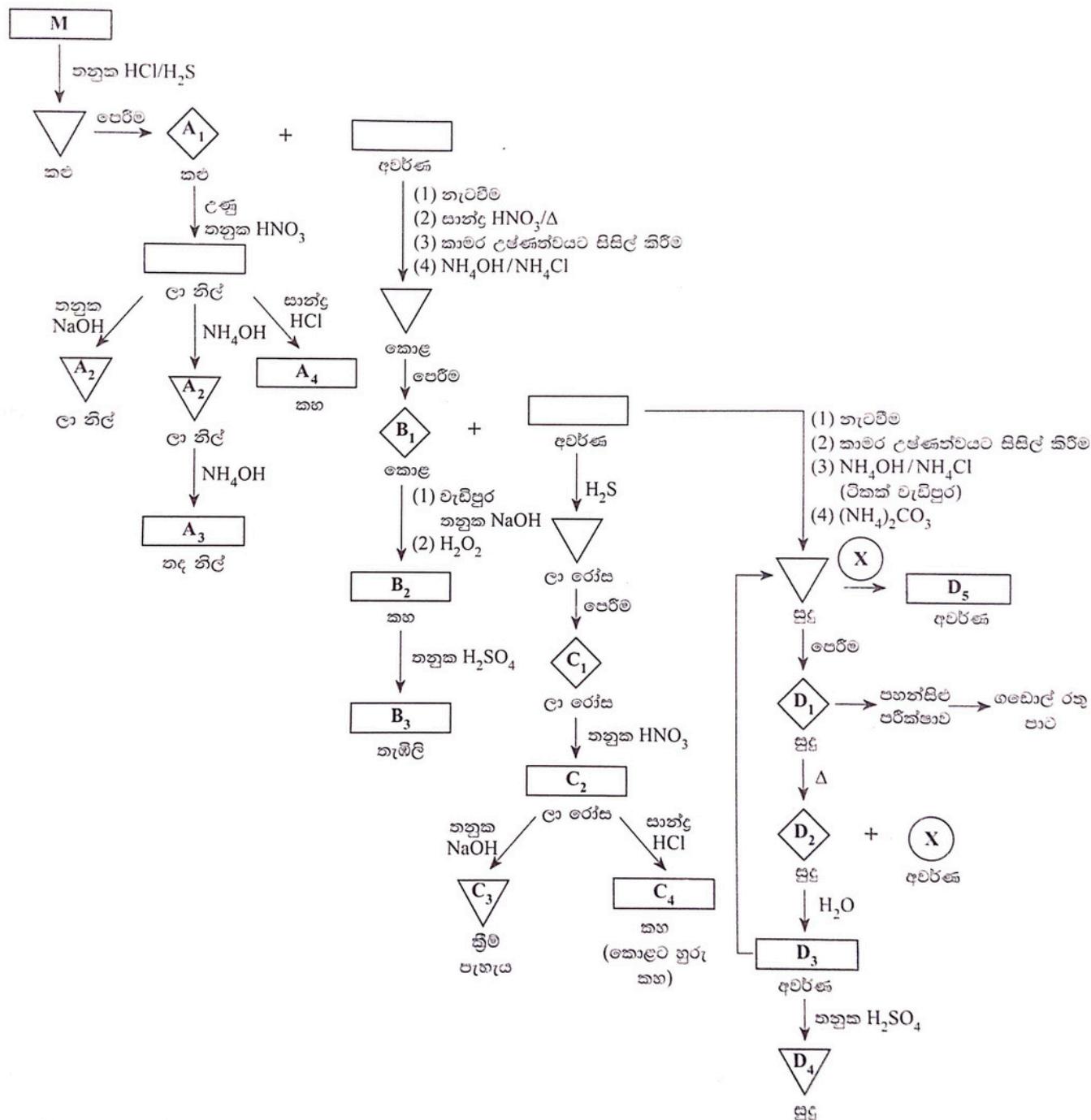
(ලකුණු 50 පි)

9. (a) පහත දී ඇති ප්‍රශනය කැටායනවල ගුණාත්මක විශේෂණය මත පදනම් වේ.

M නැමැති ජලය දාවණයක A, B, C සහ D යන එක් එක් ලෝහයෙහි කැටායනයක් බැඳීන් අවිභාග වේ.

පහත දී ඇති පටිපාටිය අනුව M විශේෂණය කරනු ලැබේ.

කොටුව තුළ දී ඇති සංයෝග මගින් අවක්ෂේපය සහිත දාවණය, සන ද්‍රව්‍ය, දාවණ සහ වායු නිරූපණය වේ.

A₁-A₄, B₁-B₃, C₁-C₄ සහ D₁-D₅ යනු A, B, C සහ D ලෝහවල කැටායන හතරේහි සංයෝග/විශේෂණ වේ. X වායුවකි.

A₁, A₂, A₃, A₄, B₁, B₂, B₃, C₁, C₂, C₃, C₄, D₁, D₂, D₃, D₄, D₅ සහ X හැඳුනාගන්න.

(සටහන : රසායනික සූත්‍ර පමණක ලියන්න. රසායනික සමිකරණ සහ හේතු අවශ්‍ය නැත.)

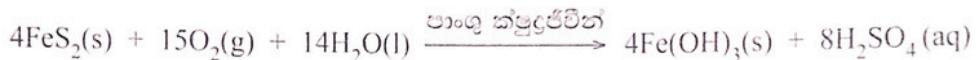
(ලකුණු 75කි)

(b) අයන් පයිරසිටලු ඇති ප්‍රධාන සංයෝගය FeS_2 වේ. අයන් පයිරසිට 1.50 g සාම්පලයක් විද්‍යාගාර තත්ත්ව යටතේ ලක්ශිකරණය කර FeS_2 හි ඇති යළුගර සියලුල SO_4^{2-} බවට පරිවර්තනය කරන ලදී. මෙහිදී ලැබෙන SO_4^{2-} , BaSO_4 ලෙස අවක්ෂේප කරන ලදී. ලැබූණු BaSO_4 හි වියලු බර 4.66 g විය.

(i) අයන් පයිරසිටලු ඇති FeS_2 හි බර ප්‍රතිශතය ගණනය කරන්න.

අයන් පයිරසිට 20.0 g හි ඇති FeS_2 පාංගු ක්ෂේපුම්වින් මගින් ස්වභාවික තත්ත්ව යටතේ පැය 120 ක් මක්ශිකරණයට භාජනය කරන ලදී.

මෙම මක්ශිකරණ ප්‍රතිශ්‍යාව පහත සම්කරණයෙන් නිරුපණය කර ඇත.

පැය 120 කට පසුව මෙම ප්‍රතිශ්‍යාවන් නිපදවෙන H_2SO_4 ප්‍රමාණයෙන් වෙන් කරගෙන BaSO_4 ලෙස අවක්ෂේප කරන ලදී. ලැබූණු BaSO_4 හි වියලු බර 31.13 g විය.

(ii) පාංගු ක්ෂේපුම්වින් මගින් පැය 120 කට පසුව අයන් පයිරසිට ඇති FeS_2 , SO_4^{2-} බවට පරිවර්තනය විමේ ප්‍රතිශතය ගණනය කරන්න.

$$\text{සටහන : පරිවර්තනය විමේ ප්‍රතිශතය} = \frac{\text{පාංගු ක්ෂේපුම්වින් භාවිත කර පරික්ෂණාත්මකව ලැබෙන ස්කන්ධය}}{\text{සෙයුම්බාහිත ස්කන්ධය}} \times 100$$

(iii) පාංගු ක්ෂේපුම්වින් මගින් අයන් පයිරසිටලු ඇති FeS_2 , SO_4^{2-} බවට පරිවර්තනය වන ප්‍රතිශතය 100% වන විට H_2SO_4 8 kg නිපදවීමට අවශ්‍ය වන අයන් පයිරසිට ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න.

(සාපේක්ෂ පර්මාණුක ස්කන්ධ : O = 16, S = 32, Fe = 56, Ba = 137)

(ලක්ෂණ 75 පි)

10.(a) පහත දී ඇති ප්‍රශ්න සොල්වේ ක්‍රියාවලිය මත පදනම් වේ.

- සොල්වේ ක්‍රියාවලියේ ප්‍රධාන එලය කුමක් ද?
- සොල්වේ ක්‍රියාවලියේ ප්‍රධාන අනුරූපීය කුමක් ද?
- සොල්වේ ක්‍රියාවලියේ සොඳුගත්තා අමුදුව්‍යයන් (ආරම්භක ද්‍රව්‍යයන්) මොනවා ද?
- ඉහත (iii) හි සඳහන් කුමන අමුදුව්‍යය මෙම ක්‍රියාවලියේදී වැය තොවී, නැවත නැවතන් ප්‍රතිචිකරණය කෙරෙන්නේ ද?
- අමුදුව්‍ය සම්වර මැටි තහවුවලින් සමන්වින අවථ්වක් තුළ මිශ්‍ර කරන සොල්වේ ක්‍රියාවලියේ පළමු පියවර තුනාගත්තා. මෙය පහළ උප්ත්‍යන්වයකදී සිදු කරන්නේ මන්දැයි පැහැදිලි කරන්න.
- සොල්වේ ක්‍රියාවලියේ ප්‍රධාන එලයේ භාවිත තුනක් දෙන්න.
- සොල්වේ ක්‍රියාවලියේ ආර්ථික ලාභදායිත්වය සඳහා දායක වන හේතු තුනක් දෙන්න.

(ලක්ෂණ 50 පි)

(b) පහත සඳහන් එක් එක් ප්‍රකාශනය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

- කාලිකර්මය ගෝලිය උණුසුමට දායක වේ.
- යකඩ නිස්සාරණය ගෝලිය උණුසුමට දායක වේ.
- ප්‍රථාහනය ප්‍රකාශ රසායනික දුම්කාවට දායක වේ.

ඉහත සඳහන් එක් එක් ප්‍රකාශයේ දී ඇති පාරිසරික ආලරණවලට වගකිව යුතු රසායනික විශේෂ සැමැන්තුන් මෙහිදී පිළිනුගැනීම් දැක්වන්න.

(ලක්ෂණ 50 පි)

- (c) (i) පහත දැක්වෙන ප්‍රශ්න විනාකිරී නිෂ්පාදනය මත පදනම් වේ.
- I. ස්වභාවික විනාකිරී නිෂ්පාදනයේදී භාවිත කරන ක්‍රියාවලිය කුමක්දැයි සඳහන් කරන්න.
  - II. ස්වභාවික විනාකිරීවල අධිංගු ක්‍රියාකාරී රසායනික සංසටකයේ (active chemical ingredient) නම ලියන්න.
  - III. ස්වභාවික විනාකිරීවල අධිංගු ක්‍රියාකාරී රසායනික සංසටකය ප්‍රමාණාත්මකව විශේෂණය කිරීමේදී යොදාගන්නා අනුමාපනය සහ දැරූකය නම් කරන්න.
  - IV. ස්වභාවික විනාකිරී සහ කාරුම විනාකිරීවල සංපුළු අතර වෙනස කුමක්දැයි සඳහන් කරන්න.
- (ii) පහත සඳහන් ප්‍රශ්න ගාකවලින් සගන්ධ තෙල් නිස්සාරණය මත පදනම් වේ.
- I. සගන්ධ තෙල් නිස්සාරණයට භාවිත කළ ගැකි කුම තුනක් නම් කරන්න.
  - II. ඉහත කුමවලින් බෝල්ටන්ගේ ආංශික පිඩින නියමය යෙදීම මත පදනම් වූ කුමය කුමක්දැයි සඳහන් කරන්න.
  - III. පහත සඳහන් එක් එක් සගන්ධ තෙලෙහි අධිංගු ප්‍රධාන සංයෝගය නම් කරන්න.
    - පැගිරි තෙල් (Citronella oil)
    - කුරුදු මුල් තෙල්
    - කුරුදු පත්‍ර තෙල්

(ලක්ශ්‍ර 50 පි)

* * *

**Visit Online Panthiya
YouTube channel to
watch Combined Maths
and Chemistry Videos**

